

17.9.2014

B8-0097/2014 }
B8-0100/2014 }
B8-0101/2014 }
B8-0103/2014 }
B8-0104/2014 }
B8-0105/2014 } RC1

BENDRAS PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį

keičiantis šių frakcijų pasiūlymus:

ECR (B8-0097/2014)
ALDE (B8-0100/2014)
S&D (B8-0101/2014)
PPE (B8-0103/2014)
GUE/NGL (B8-0104/2014)
Verts/ALE (B8-0105/2014)

dėl žmogaus teisių pažeidimų Bangladeše
(2014/2834(RSP))

**Cristian Dan Preda, Elmar Brok, Davor Ivo Stier, Bogdan Brunon Wenta,
Tunne Kelam, Philippe Juvin, Giovanni La Via, Mariya Gabriel,
Jeroen Lenaers, Monica Luisa Macovei, Seán Kelly, Petri Sarvamaa,
Eduard Kukan, Jarosław Leszek Wałęsa, Ivo Belet, Dubravka Šuica,
Pavel Svoboda, Andrej Plenković**
PPE frakcijos vardu
Josef Weidenholzer, Liisa Jaakonsaari, Richard Howitt,

RC\1035004LT.doc

PE536.999v01-00 }
PE537.002v01-00 }
PE537.003v01-00 }
PE537.005v01-00 }
PE537.006v01-00 }
PE537.007v01-00 } RC1

**Goffredo Maria Bettini, Claude Moraes, Marc Tarabella, Hugues Bayet,
Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Luigi Morgano**

S&D frakcijas vardu

Charles Tannock, Mark Demesmaeker, Jana Žitňanská, Nirj Deva

ECR frakcijas vardu

Juan Carlos Girauta Vidal, Louis Michel, Marielle de Sarnez, Jozo Radoš,

Marietje Schaake, Johannes Cornelis van Baalen, Cecilia Wikström,

Ramon Tremosa i Balcells, Alexander Graf Lambsdorff, Izaskun Bilbao

Barandica, Javier Nart

ALDE frakcijas vardu

Marie-Christine Vergiat

GUE/NGL frakcijas vardu

Jean Lambert, Barbara Lochbihler

Verts/ALE frakcijas vardu

Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao

Europos Parlamento rezoliucija dėl žmogaus teisių pažeidimų Bangladeše (2014/2834(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Bangladešo,
 - atsižvelgdamas į 2001 m. EB ir Bangladešo bendradarbiavimo susitarimą,
 - atsižvelgdamas į Bangladešo Konstitucijos 33 ir 35 straipsnius, kuriuose įtvirtinta, kad jokio asmens atžvilgiu negali būti taikomas kankinimas ir kitoks žiaurus, nežmoniškas ar žeminantis elgesys ir baudimas ir kad joks asmuo negali būti areštuotas ar laikomas suimtas prieš tai jo neinformavus apie šio arešto pagrindą;
 - atsižvelgdamas į Bangladešo Aukščiausiojo Teismo sprendimą, pagal kurį nustatytos apsaugos nuo policijos vykdomo savavališko arešto pagal Baudžiamojo proceso kodekso 54 skirsnį priemonės ir pagal kurį taip pat reikalaujama, kad visus mirties atvejus policijos areštinėje ištirtų magistratas ir kad būtų įvykdytos būtinos teisinės procedūros;
 - atsižvelgdamas į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, kurį Bangladešas ratifikavo 2000 m.,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi ES ir Bangladešą sieja geri ir ilgalaikiai santykiai, įskaitant santykius, pagrįstus bendradarbiavimo susitarimu dėl partnerystės ir vystymosi,
- B. kadangi pastaraisiais metais Bangladešas padarė didelę pažangą, ypač Tūkstantmečio vystymosi tikslų ir šalies ekonominės veiklos rezultatų siekimo srityse;
- C. kadangi Bangladešo vyriausybė paskelbė visiško netoleravimo politiką visų teisėsaugos institucijų vykdomų žmogaus teisių pažeidimų atžvilgiu ir priėmė Policijos reformos įstatymą, pagal kurį numatyti elgesio kodeksas, pavyzdinės policijos nuovados ir paramos nukentėjėliams centrai pagrindinėse policijos nuovadose;
- D. kadangi Bangladešo vyriausybė paskelbė, kad bendradarbiaudama su Tarptautiniu Raudonojo Kryžiaus komitetu vykdo tarptautinių apsaugos nuo kankinimo priemonių propagavimo ir šios srities mokymo programas teisėsaugos institucijoms ir kalėjimų vadovybėms;
- E. kadangi pastaraisiais metais Bangladešo drabužių gamyklose įvyko ne vienas didelis nelaimingas atsitikimas, iš kurių didžiausias – gamyklos „Rana Plaza“ pastato sugriuvimas, per kurį žuvo daugiau negu 1 100 asmenų; kadangi nugriuvus „Rana Plaza“ pastatui Bangladešas kartu su svarbiausiomis aprangos sektoriaus suinteresuotosiomis šalimis ėmėsi reformų programos, kuria siekiama užtikrinti saugias ir tinkamas darbo sąlygas; kadangi ES

remia šią programą pagal Bangladešo tvarumo susitarimą, tačiau kai kurios suinteresuotosios šalys dalyvauja nenoriai;

- F. kadangi dingimai (įtariama, kad dažnai tokiais atvejais dalyvauja šalies saugumo pajėgos), kankinimas ir kitokio pobūdžio netinkamas elgesys Bangladeše labai paplitę, nepaisant Konstitucijoje, Baudžiamajame kodekse ir Kankinimo ir mirties areštinėje (Draudimo) įstatyme nustatytų apsaugos priemonių, taip pat paplitę žodžio laisvės suvaržymai;
- G. kadangi po 2014 m. sausio 5 d. įvykusių visuotinių rinkimų, kuriuos Bangladešo nacionalistinė partija (BNP) – pagrindinė opozicinė partija – boikotavo ir kuriuos nustelbė šios partijos sukurstyti streikai bei jų nulemtas smurtas, Sheikh'o Hasina'os vadovaujama „Awami“ (Liaudies) lygos vyriausybė ėmėsi kai kurių pilietinių teisių apribojimo priemonių;
- H. kadangi Greitojo reagavimo padalinį (GRP), prieš 10 metų sukurtą kaip neatidėliotiną priemonę siekiant atremti ginkluotas grupuotes, keliančias grėsmę saugumui, sudaro ir karininkai, ir policijos pareigūnai ir taip iš tiesų armija įtraukiama į civilinę teisėtvarką netaikant jokio skaidraus atskaitomybės mechanizmo; kadangi nepriklausomos žmogaus teisių gynimo organizacijos įtaria, jog GRP kaltas dėl 800 žmonių mirties ir atsakingi pareigūnai nesusilaukė už tai jokio baudžiamojo persekiojimo ar bausmės; kadangi, išskyrus kelių GRP narių pastaruosius areštus, susijusius su įtariama valdančiosios partijos politiko užsakomąja žmogžudyste, už kitus baisius nusikaltimus niekas nenubaustas;
- I. kadangi 2014 m. rugpjūčio 6 d. Bangladešo vyriausybė paskelbė savo naują žiniasklaidos politiką; kadangi pagal kai kuriuos šios politikos aspektus nustatomi apribojimai žiniasklaidos laisvei, pavyzdžiui, draudžiant kalbą, kuri yra „antivalstybinė“, „išjuokia nacionalinę ideologiją“ arba „nedera su Bangladešo kultūra“, tai pat draudžiant pranešti apie „anarchiją, maištą arba smurtą“; kadangi vyriausybė planuoja taikyti teisės aktų sistemą, kuria tikisi įgyvendinti šią politiką; kadangi pagal pasaulio spaudos laisvės indeksą iš 179 vertintų šalių Bangladešas yra 145-oje vietoje;
- J. kadangi Bangladešo vyriausybė pasiūlė naują įstatymą, pagal kurį, anot pranešimų, bus taikomi griežti apribojimai nevyriausybinėms organizacijoms (NVO); kadangi pagal naują Aukų iš užsienio reguliavimo įstatymą būtų reguliuojamos bet kurios grupės, gaunančios lėšų iš užsienio, operacijos ir finansavimas ir Ministro pirmininko tarnybos NVO reikalų biurui būtų suteikti įgaliojimai valdyti užsienio lėšomis finansuojamus projektus; kadangi pagal naujojo įstatymo projektą reikės, kad kiekvienas, dalyvaujantis savanoriškoje veikloje, prieš išvykdamas iš šalies darbo įgyvendinant savo projektą tikslais gautų atitinkamą pritarimą; kadangi tarp NVO plačiai sunerimę, kad pagal šį įstatymą į procesą bus įtraukta daugiau vyriausybės pareigūnų, kurie bus stebėtojai, vertintojai ir aprobuotojai, ir taip atsiras galimybių vėluoti arba imtis neteisėtų veiksmų;
- K. kadangi 2014 m. rugpjūčio 27 d. asmeninės kelionės į Šoilopropatą (angl. *Shoilopropat*) Bandarbane Čitagongo kalnų ruože metu Hana'ą Shams'ą Ahmed'ą, Tarptautinės Čitagongo kalvų ruožo komisijos koordinatorių, ir jo draugą brutaliai užpuolė 8–10 organizacijos „Somo Odhikar Andolon“ narių; kadangi keturi policijos detektyvų padalinio pareigūnai, kurie turėjo užtikrinti jų saugumą, nesikišo ir net buvo dingę užpuolimo metu;

RC\1035004LT.doc

PE536.999v01-00 }
PE537.002v01-00 }
PE537.003v01-00 }
PE537.005v01-00 }
PE537.006v01-00 }
PE537.007v01-00 } RC1

- L. kadangi smurtas etniniu ir religiniu pagrindu tęsiasi, įskaitant 2014 m. birželio pradžioje kelių tuzinų ginkluotų vyrų įvykdytą vienuolyno „Pontifical Institute of Foreign Missions (PIME)“ vienuolių užpuolimą Boldipuke (angl *Boldipuku*); kadangi per šį užpuolimą vienuolynas apiplėštas ir prieš vienuoles naudota fizinė prievarta;
- M. kadangi per pastaruosius dvejus metus ne mažiau kaip keturi tinklaraštininkai ir du žmogaus teisių gynėjai apkaltinti pagal Informacinių ir ryšių technologijų (IRT) įstatymo 57 skirsnį;
- N. kadangi Bangladešo Tarptautinių nusikaltimų tribunolas, kuris turi tirti karo nusikaltimus, susijusius su Bangladešo nepriklausomybės karu, iki šiol paskelbė 10 nuosprendžių, iš jų aštuoni nuosprendžius yra mirties ir du – įkalinimo iki gyvos galvos; kadangi politikas islamistas Abdul Quader Mollah buvo pirmasis, kuriam įvykdyta mirties bausmė; kadangi reiškiamą griežta nuolatinė kritika, kad IRT įstatymas neatitinka tarptautinių normų; kadangi anot apskaičiavimų, Bangladeše daugiau kaip 1 000 asmenų laukia, kol jiems bus įvykdyta mirties bausmė;
- O. kadangi po tragiškos gamyklos „Rana Plaza“ griūties, įvykusios 2013 m. balandžio mėn., Bangladešo vyriausybė ir Vakarų mažmenininkai nustatė sistemą, pagal kurią bus patikrinta daugiau negi 3 500 drabužių fabrikų pastatų konstrukcinis vientisumas ir priešgaisrinė bei elektros sauga; kadangi, nors Vakarų mažmenininkų organizuoti patikrinimai vyksta ir yra vieši, Bangladešo vyriausybės organizuoti patikrinimai dar nėra vieši;
- P. kadangi iš donorių lėšų sudarytas patikos fondas, kurį įsteigė gamyklos „Rana Plaza“ koordinavimo komitetas, kad būtų galima padėti aukoms ir žuvusiųjų artimiesiems, ir kurį sudarė Bangladešo vyriausybė, drabužių pramonės sektoriaus atstovai, profsąjungos ir nevyriausybines organizacijos bei kuriam pirmininkauja Tarptautinė darbo organizacija (TDO), dar nepasiekė tikslo sukaupti 40 mln. JAV dolerių; kadangi kampanijos „Clean Clothes“ duomenimis tik pusė daugiausia Europoje ir JAV įsikūrusių įmonių, susijusių su gamyklomis „Rana Plaza“ pastate, įnešė įnašus į iš donorių lėšų sudaryta patikos fondą;
- Q. kadangi, nepaisant kelių darbo įstatymų reformų, darbininkai ir toliau praneša apie priekabiavimą ir bauginimą, kuriais siekiama atgrasyti juos nuo stojimo į sąjungas ar jų kūrimo, taip pat kadangi ir toliau pranešama apie smurtą prieš profsąjungų organizatorius; kadangi 2013 m. Darbo įstatymas ir toliau neatitinka tarptautinių normų, susijusių su asociacijų laisve, įskaitant teisę streikuoti ir kolektyvinių derybų teisę;
1. palankia vertina Bangladešo vyriausybę dėl pažangos, padarytos siekiant Tūkstantmečio vystymosi tikslų, kuri lėmė milijonų šalies gyventojų ženklių tikrų gyvenimo sąlygų pagerėjimą; be to, pripažįsta, kad šių patobulinimų pasiekta sunkiomis šalies vidaus sąlygomis, įskaitant nuolatinę radikalių grupuočių, tokių kaip su BNP susijusi partija „Jamaat-e-Islami“, smurtinių išpuolių grėsmę; todėl džiaugiasi, kad 2014 m. rugsėjo 15 d. priimtas Vaikų santuokų prevencijos įstatymas;
 2. vis dėlto reiškia susirūpinimą dėl nuolatinių žmogaus teisių pažeidimų, kuriuos vykdo GRP ir kitos saugumo pajėgos, įskaitant opozicijos aktyvistų priverstinius dingimus ir žudymus be teismo ir tyrimo; pakartoja raginimą panaikinti mirties bausmę ir palankiai vertina Aukščiausiojo Teismo 2014 m. rugsėjo 16 d. sprendimą pakeisti mirties bausmę, kurią

Tarptautinių nusikaltimų tribunolas skyrė partijos „Jamaat-e-Islami“ pirmininko pavaduotojui Delwar'ui Hossain'ui Sayedee'ui, įkalinimu iki gyvos galvos;

3. ragina Bangladešo vyriausybę nedelsiant paleisti visus prievarta dingusius asmenis, nebent juos galima apkaltinti aiškiai baudžiamąja veika – tokiu atveju jie turėtų būti nedelsiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn; ragina Bangladešo valdžios institucijas iširti pažeidimus padariusių asmenų bylas, atsižvelgiant į įsakymus davusių atsakomybę, ir atsakingus už nusikaltimus asmenis teisti sąžiningame teismo procese; primygtinai ragina vyriausybę įsteigti nepriklausomą instituciją tokioms byloms tirti ir pakartoja savo raginimą vyriausybei įsteigti veiksmingą ir visiškai nepriklausomą žmogaus teisių komisiją;
4. primygtinai ragina vyriausybę naudoti kuo mažesnę jėgą siekiant atkurti viešąją tvarką ir griežtai laikytis JT jėgos ir šaunamųjų ginklų naudojimo pagrindinių principų; griežtai smerkia smurtinius opozicijos grupių išpuolius prieš civilinius ir vyriausybinus taikinius; ragina opozicijos grupes vykdyti tik taikius protestus;
5. primygtinai ragina Bangladešo vyriausybę užtikrinti, kad valstybės saugumo pajėgos, įskaitant policiją ir GRP, neperžengtų įstatymų ribų; primygtinai ragina Bangladešo valdžios institucijas nutraukti GRP nebaudžiamumą – nurodyti atlikti įtariamų GRP pajėgų įvykdytų neteisėtų žudynių tyrimus ir vykdyti kaltųjų baudžiamąjį persekiojimą; pažymi, kad Parlamentas atidžiai stebės Narajangandžo žmogžudysčių bylos teisminį procesą, su kuriuo susijęs trijų GRP pareigūnų, dabar laukiančių teismo proceso, areštas už septynių žmonių pagrobimą ir nužudymą Narajangandže 2014 m. balandžio mėn.;
6. pabrėžia, jog, siekiant didinti pagarbą teisinei valstybei ir pagrindinėms gyventojų teisėms, labai svarbu nepriklausoma, nešališka ir prieinama teismų sistema ir tarptautinio baudžiamojo teismo reforma; pabrėžia, kad dabar svarbiau nei bet kada didinti visuomenės pasitikėjimą teismų sistema, saugumo ir žmogaus teisių institucijomis, atsižvelgiant į padidėjusias teroristinių organizacijų, tokių kaip „Al Qaeda“, grėsmes regione;
7. reiškia susirūpinimą dėl siūlomo NVO įstatymo; primygtinai ragina Bangladešo vyriausybę tęsti konsultacijas su nepriklausomomis grupėmis dėl šio įstatymo projekto turinio ir užtikrinti, kad, jeigu jis galiausiai bus priimtas, įstatymas atitiktų tarptautinius standartus ir pilietinių teisių konvencijas, kurių įsipareigojimus Bangladešas yra prisiėmęs;
8. primygtinai ragina Bangladešo vyriausybę pripažinti ir gerbti spaudos ir žiniasklaidos laisvę ir leisti žmogaus teisių grupėms atlikti svarbų vaidmenį stiprinant atskaitomybę ir registruojant žmogaus teisių pažeidimus; primygtinai ragina Bangladešo valdžios institucijas atšaukti naująją žiniasklaidos politiką ir laikytis savo įsipareigojimų užtikrinti žodžio ir saviraiškos laisvę;
9. yra labai susirūpinęs dėl besikartojančių smurto dėl etninių ir religinių priežasčių atvejų; primygtinai ragina Bangladešo vyriausybę užtikrinti geresnę tokių mažumų, kaip induistai, budistai ir krikščionys, taip pat bihariai, apsaugą ir pasiūlyti jiems didesnes garantijas; palankiai vertina tai, kad areštuoti įtariamieji nusikalstamu išpuoliu prieš vienuolyną Boldipuku;

RC\1035004LT.doc

PE536.999v01-00 }
PE537.002v01-00 }
PE537.003v01-00 }
PE537.005v01-00 }
PE537.006v01-00 }
PE537.007v01-00 } RC1

10. ragina Bangladešo vyriausybę užtikrinti, kad būtų vykdomi darbo įstatymai, ir primygtinai ragina vykdyti tolesnes reformas, kad tie įstatymai būtų suderinti su TDO standartais, visų pirma, sudaryta galimybė darbuotojams laisvai įsteigti profesines sąjungas ir prie jų prisijungti;
11. atkreipia dėmesį į aprangos pramonės reformų programą, tačiau primygtinai ragina vyriausybę visapusiškai įgyvendinti veiksmų planą, dėl kurio ji susitarė su TDO ir kurį pasirašė 2013 m. gegužės mėn., įskaitant inspektorių priėmimą ir mokymą ir nuodugniais tūkstančių šalies fabrikų inspekcijas bei viešus protokolus; primygtinai ragina Sutartį dėl gaisrų ir saugos Bangladeše pasirašiusias šalis vykdyti savo įsipareigojimus, įskaitant finansines kompensacijas aukoms ir minimaliuosius standartus;
12. apgailestauja, kad 2014 m. birželio mėn. visa surinkta savanoriškų bendrovių aukų Rėmėjų patikos fondui suma buvo tik 17 mln. JAV dolerių ir pritrūko dar 23 mln. JAV dolerių; todėl daro išvadą, kad savanoriškumo principas neužtikrino pagalbos „Rana Plaza“ nelaimės aukoms ir kad skubiai reikia privalomos priemonės;
13. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Bangladešo vyriausybei ir parlamentui, Tarybai, Komisijai, Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai ir valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.